

KWARTALNIK AGROBIZNESU | Jesień 2020
Silniejsze od oczekiwań ożywienie po pandemicznej recesji

- Prognozujemy, że ze względu na ustępujący wpływ pandemii COVID-19 dynamika PKB zwiększy się w III kw. do -2,0% z -8,2% w II kw. Głównymi czynnikami wspierającymi ożywienie będą wyższe od wcześniejszych oczekiwania konsumpcja prywatna, inwestycje publiczne i eksport. Niemniej jednak, roczna dynamika PKB powróci do dodatnich poziomów dopiero w II kw. 2021 r. W konsekwencji polski PKB osiągnie swoją wartość sprzed wybuchu pandemii w II poł. 2021 r. Prognozujemy, że PKB średniorocznie obniży się o 2,8% w br. i wzrośnie o 3,6% w 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka pozostaje wystąpienie drugiej fali epidemii.
- W całym horyzoncie naszej prognozy zakładamy, że inflacja będzie kształtowała się w łagodnym trendzie spadkowym. Oczekujemy, że w 2020 r. wyniesie ona 3,4%, podczas gdy w 2021 r. obniży się do 1,7%. Uważamy, że w najbliższych kwartałach w kierunku zmniejszenia inflacji oddziaływać będą niższe dynamiki cen żywności oraz spadek inflacji bazowej.
- Pandemia COVID-19 doprowadziła do pogorszenia sytuacji na rynku pracy. Trudna sytuacja finansowa firm oddziałuje w kierunku wolniejszego wzrostu wynagrodzeń, spadku zatrudnienia oraz zwiększenia stopy bezrobocia. Efekt ten został jednak w istotnym stopniu złagodzony przez programy pomocowe uruchomione przez polski rząd. W konsekwencji podtrzymujemy naszą prognozę, zgodnie z którą stopa bezrobocia w Polsce nie osiągnie dwucyfrowego poziomu. Uważamy, że na koniec 2020 r. wyniesie ona 7,5%, a w 2021 r. spadnie do 6,1%. Z kolei wynagrodzenia wzrosną w 2020 r. o 4,5% r/r i 3,0% w 2021 r.
- Uważamy, że w warunkach inflacji kształtującej się poniżej celu w średnim okresie oraz niskiej aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw RPP będzie utrzymywać łagodną politykę pieniężną przez dłuższy czas. Dynamika PKB będzie kształtowała się jednak powyżej ścieżki zaprezentowanej w lipcowej projekcji NBP. Tym samym uważamy, że maleje prawdopodobieństwo zastosowania niekonwencjonalnych działań w polityce pieniężnej.
- Uważamy, że EURPLN obniży się do 4,37 na koniec br. ze względu na spadek globalnej awersji do ryzyka oraz wyceniane przez inwestorów w coraz większym stopniu ożywienie gospodarcze w Polsce i na świecie wspierane przez luźną politykę fiskalną i pieniężną. W przyszłym roku łagodna aprecjacja złotego utrzyma się (spadek EURPLN do 4,33 na koniec 2021 r.).

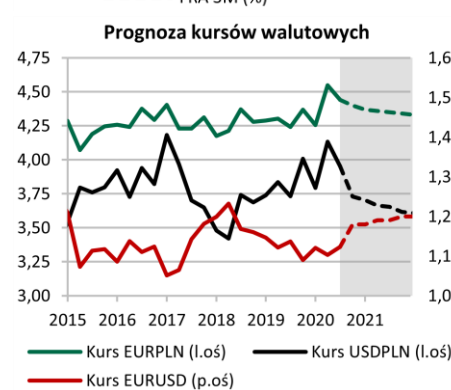
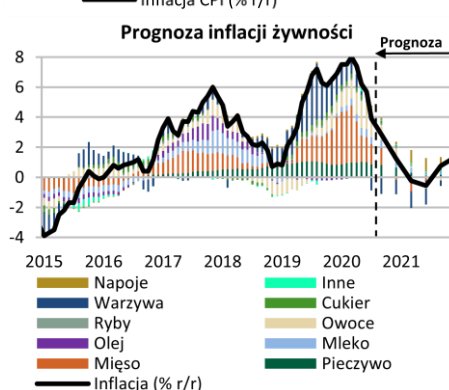
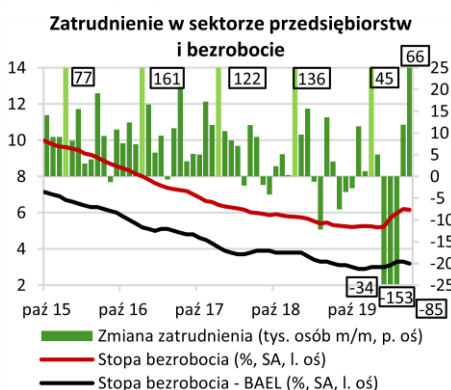
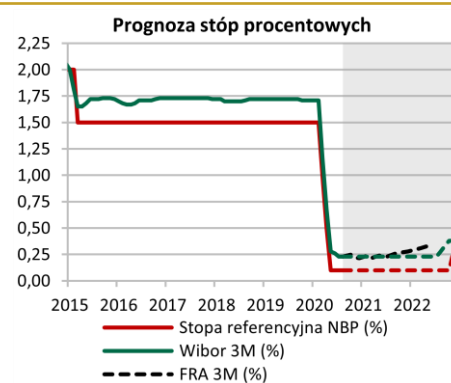
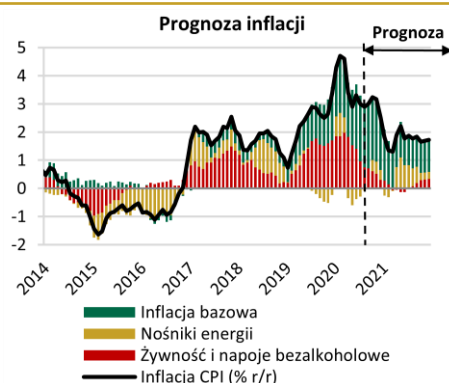
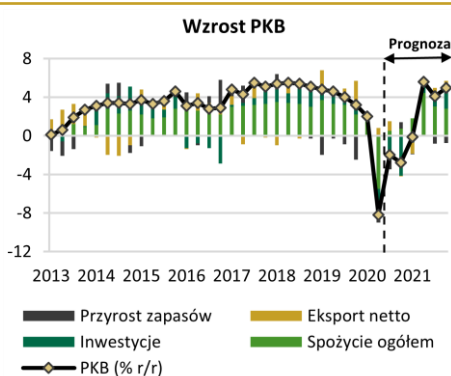
PKB na poziomie sprzed pandemii w II poł. 2021 r.

Kolejne kwartały przyniosą spadek inflacji

Programy rządowe ograniczyły wzrost bezrobocia

Mniejsze ryzyko dalszego łagodzenia polityki pieniężnej

Spadek awersji do ryzyka przyniesie umocnienie złotego

Źródło: Credit Agricole, GUS, Reuters

ZBOŻA

Kolejne miesiące przyniosą lekki spadek cen zbóż

- Zgodnie z prognozą IGC (International Grains Council) z 27.09.2020 światowa produkcja zbóż w sezonie 20/21 zwiększy się do 2230,4 mln t wobec 2180,7 mln t w sezonie 19/20 (+2,3%). Na nieznaczny wzrost zbiorów złożą się wyższa produkcja kukurydzy (+4,1%) i pszenicy (+0,1%) oraz niższa produkcja jęczmienia (-1,7%). Wyższe zbiory kukurydzy będą przede wszystkim efektem ich silnego wzrostu w USA po bardzo słabym sezonie 19/20. Wzrost produkcji pszenicy wynikać będzie przede wszystkim z jej wyższych zbiorów m.in. w Rosji i Australii, które skompensują wyraźny spadek produkcji w UE. Z kolei obniżenie produkcji jęczmienia będzie spowodowane jego mniejszymi zbiorami w UE.
- Zgodnie z prognozą IGC światowa konsumpcja zbóż w sezonie 20/21 zwiększy się do 2222,3 mln t wobec 2181,0 mln t (+1,9%). Wzrost spożycia oczekiwany jest w przypadku pszenicy (+0,6%) i kukurydzy (+2,9%), podczas gdy konsumpcja jęczmienia obniży się (-0,7%). W ujęciu geograficznym głównym źródłem wzrostu światowego spożycia zbóż będą Chiny, Indie oraz USA.
- Ze względu na wyższą produkcję zbóż od ich spożycia, w sezonie 20/21 dojdzie do wzrostu ich światowych zapasów, które wyniosą 630,0 mln t wobec 622,0 mln t w sezonie 19/20. Będzie to jednocześnie ich pierwszy wzrost od sezonu 16/17. Mimo to współczynnik zapasy/spożycie obniży się nieznacznie do 28,4% wobec 28,5%. Warto zauważyć, że pozostanie on jednak na wysokim na tle historycznym poziomie ograniczając przestrzeń do silnego wzrostu cen. Dla porównania, w sezonie 12/13, czyli w ostatnim okresie bardzo wysokich cen zbóż, współczynnik ten wynosił 22,8%. Nadal utrzymuje się jednak duże zróżnicowanie sytuacji popytowo-podażowej w przypadku poszczególnych gatunków zbóż. Podczas gdy na rynku pszenicy współczynnik zapasy/spożycie kształtuje się na rekordowym poziomie, a przypadku jęczmienia jest relatywnie wysoki, to w odniesieniu do kukurydzy jest on najniższy od sezonu 12/13.
- Zgodnie ze wstępnym szacunkiem GUS tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosą ok. 27,9 mln t (+11% r/r). Tym samym po dwóch latach suszy produkcja zbóż ukształtuje się na najwyższym poziomie od 2017 r. Silny wzrost produkcji zbóż będzie przede wszystkim efektem ich wyższych plonów, czemu sprzyjały korzystne warunki agrometeorologiczne zarówno w okresie wegetacji jak i podczas żniw. Dobre krajowe zbiory mogą lokalnie oddziaływać w kierunku lekkiego spadku cen.
- Uwzględniając sytuację popytowo-podażową na globalnym rynku zbóż prognozujemy, że ceny pszenicy i kukurydzy w Polsce wyniosą odpowiednio ok. 68 zł/dt i 67 zł/dt na koniec 2020 r. oraz ok. 62 zł/dt i 60 zł/dt na koniec 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz są warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych producentów zbóż, a także dalszy przebieg pandemii COVID-19.

Kolejne szacunki wskazują na rekordową produkcję zbóż w sezonie 20/21

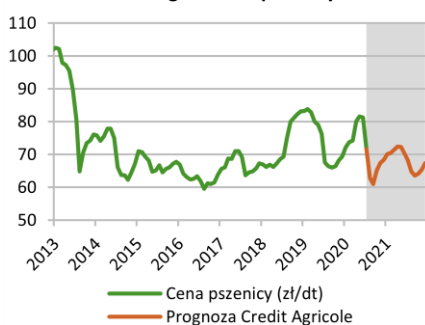
Najsilniejszy wzrost światowego spożycia zbóż od sezonu 15/16

Światowe zapasy zbóż zwiększą się po raz pierwszy od 4 lat

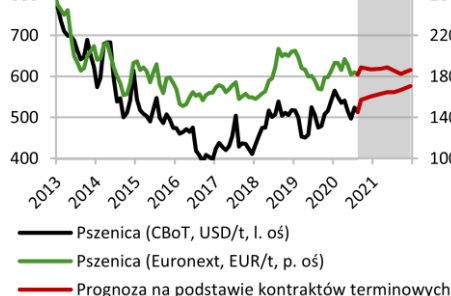
Silny wzrost krajowej produkcji zbóż

Perspektywy dla silnego wzrostu cen zbóż pozostają ograniczone

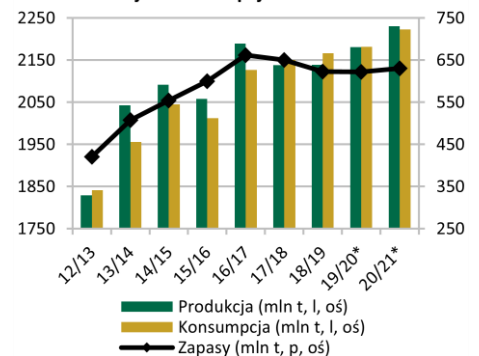
Prognoza cen pszenicy

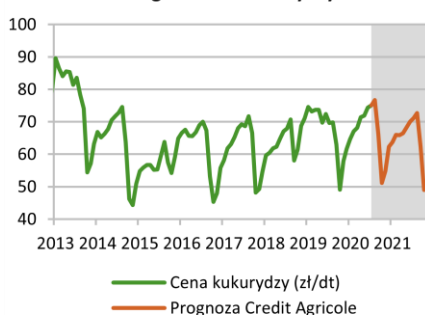
Kontrakty kontynuacyjne na pszenicę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy cen

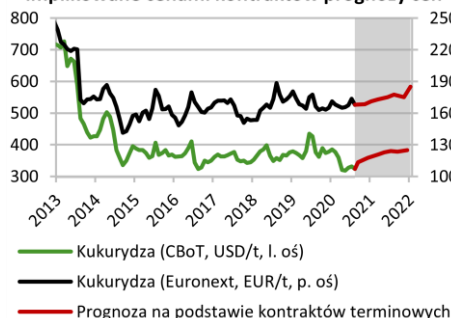
Produkcja i konsumpcja zboża na świecie

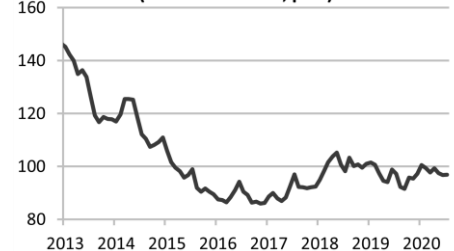
Prognoza cen kukurydzy

Kontrakty kontynuacyjne na kukurydzę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy cen

Indeks cen żywności FAO - zboża (2014-2016=100, pkt.)

ROŚLINY OLEISTE

Łagodny wzrost cen rzepaku wspierany przez niskie zapasy

- Zgodnie z prognozą USDA (U.S. Department of Agriculture) z 12 sierpnia br. światowa produkcja nasion i owoców najważniejszych roślin oleistych w sezonie 20/21 zwiększy się do 610,4 mln t wobec 577,2 mln t w sezonie 19/20 (+5,8%), głównie ze względu na wyższe zbiory soi (+9,8%). Silny wzrost produkcji soi wynikać będzie przede wszystkim z jej wyższych zbiorów w USA (+24,6%) po bardzo słabym sezonie 19/20. Wyraźny wzrost produkcji zostanie odnotowany również wśród pozostałych kluczowych producentów: Brazylii (+7,6% r/r) oraz Argentynie (+4,0%).
- Zgodnie z prognozą USDA globalne zużycie nasion i owoców roślin oleistych w sezonie 20/21 zwiększy się do 613,0 mln t wobec 598,0 mln t w sezonie 19/20 (+2,5%). W efekcie, po uwzględnieniu zapasów początkowych, zapasy końcowe nasion roślin oleistych w sezonie 20/21 zmniejszą się o 2,4% r/r i wyniosą 108,3 mln t, a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie obniży się do 17,7% wobec 18,5% w poprzednim sezonie. Mimo drugiego roku z rzędu spadku wskaźnik pozostanie jednak na wysokim na tle historycznym poziomie, co ograniczać będzie przestrzeń do wzrostu cen roślin oleistych w kolejnych kwartałach.
- Sytuacja cenowa na światowym rynku roślin oleistych normalizuje się po silnych spadkach cen obserwowanych w początkowej fazie pandemii (por. AGROMAPA z 19.06.2020). Czynnikiem pozytywnym dla cen jest obserwowany w ostatnich miesiącach wzrost cen ropy naftowej, który oddziałuje w kierunku wzrostu popytu na biopaliwa. W kolejnych kwartałach ceny pozostaną jednak najprawdopodobniej pod presją znaczących zapasów roślin oleistych w warunkach osłabionego przez ekonomiczne skutki pandemii światowego popytu.
- Zgodnie z szacunkami USDA produkcja rzepaku w sezonie 20/21 zmniejszy się do 68,1 mln t wobec 68,2 mln t w sezonie 19/20 (-0,1%), pozostając tym samym na najniższym poziomie od 9 lat. Jest to związane przede z kolejnym słabym sezonem w UE, gdzie ze względu na suszę w Europie Zachodniej zbiory będą o prawie 20% niższe od swojej średniej za ostatnie 10 lat. Z kolei zgodnie z szacunkami GUS krajowe zbiory rzepaku będą o ok. 11% wyższe w ujęciu rocznym. Zużycie rzepaku w sezonie 20/21 obniży się do 69,9 mln t wobec 70,9 mln t w sezonie 19/20 (-1,3% r/r). W efekcie zapasy końcowe na rynku rzepaku w sezonie 20/21 obniżą się do 4,6 mln t wobec 6,4 mln t w sezonie 19/20 (-28,2%), a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 6,5% wobec 9,0%, co będzie jego najniższą wartością od sezonu 04/05.
- Uwzględniając tendencje na globalnym rynku roślin oleistych oraz czynniki krajowe prognozujemy, że cena rzepaku w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie 1720 zł/t oraz 1740 zł/t na koniec 2021 r. Naszym zdaniem przestrzeń dla silniejszego wzrostu cen rzepaku mimo jego niższej produkcji jest ograniczona z uwagi na znaczące zapasy soi. Czynnikiem ryzyka dla naszego scenariusza są warunki agrometeorologiczne wśród światowych producentów roślin oleistych, kształtowanie się cen ropy naftowej oraz dalszy przebieg pandemii.

Silny wzrost produkcji soi w sezonie 20/21

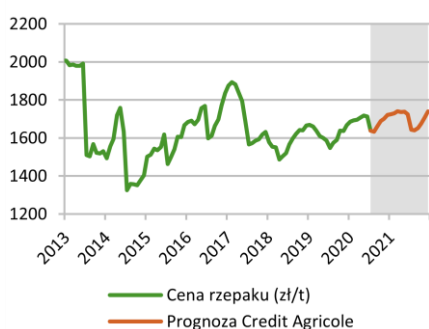
Znaczące zapasy roślin oleistych wywierają negatywną presję na ceny

Sytuacja na rynku roślin oleistych normalizuje się

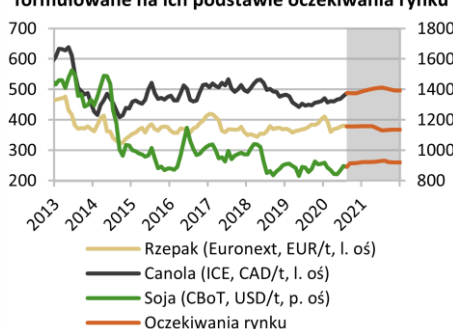
Wyraźny spadek światowych zapasów rzepaku

Łagodny wzrost cen rzepaku wspierany przez niskie zapasy

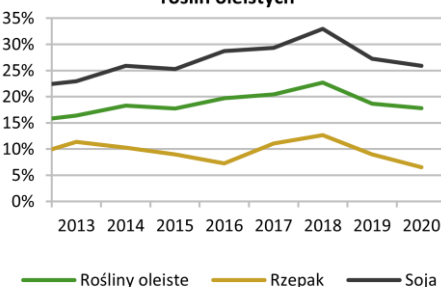
Prognoza cen rzepaku

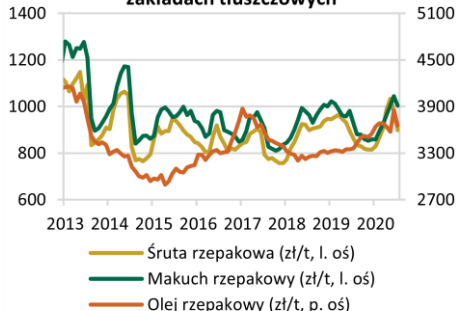
Wykresy kontynuacyjne kontraktów terminowych i formułowane na ich podstawie oczekiwania rynku

Wskaźnik zapasy/spożycie na światowym rynku roślin oleistych

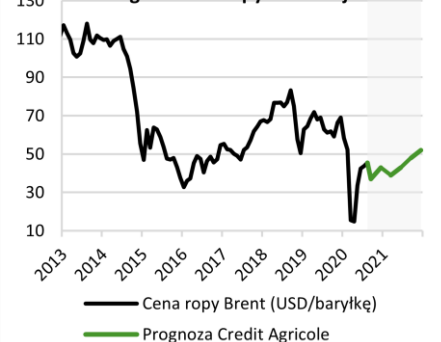
Średnie ceny sprzedaży produktów z rzepaku w zakładach tłuszczowych

Indeks cen żywności FAO - olej roślinny (2014-2016=100, pkt.)

Prognoza cen ropy naftowej

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Komisja Europejska, Reuters, USDA, MFW, Credit Agricole

WIEPRZOWINA I WOŁOWINA

Sytuacja na rynku trzody chlewnej w kolejnych miesiącach poprawi się

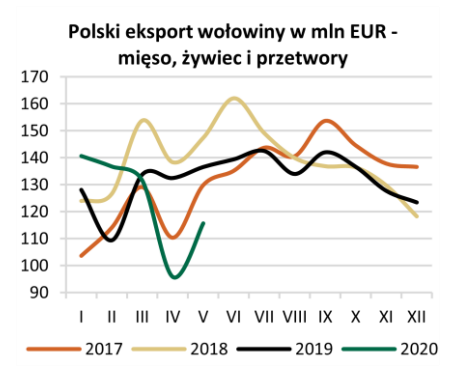
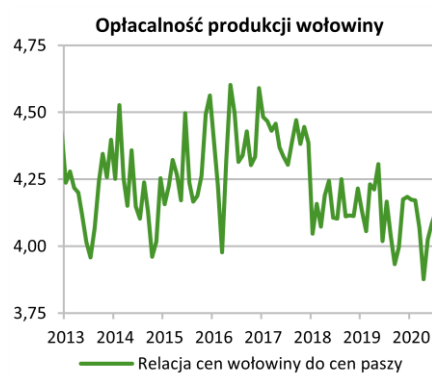
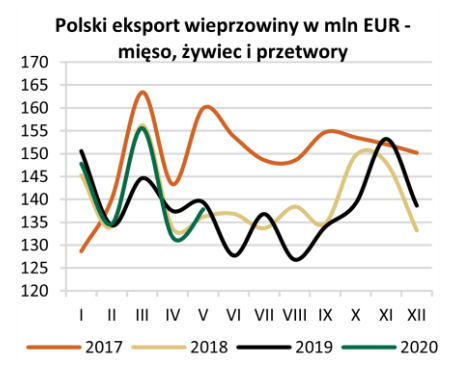
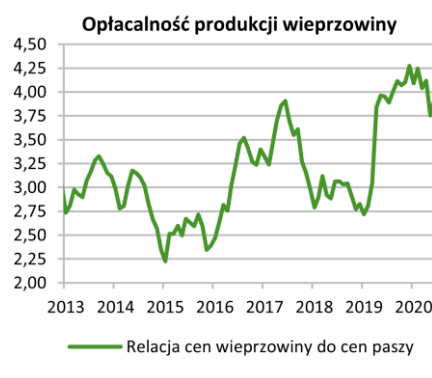
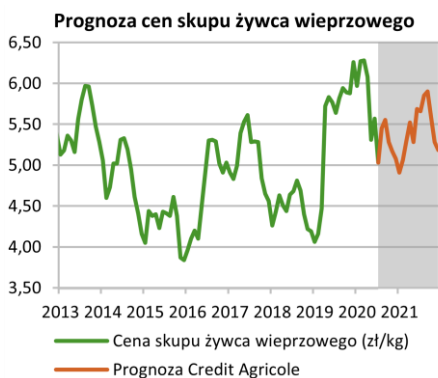
- Ostatnie miesiące przyniosły dalszy spadek cen skupu trzody chlewnej. W znacznym stopniu wynikało to z ognisk koronawirusa w niemieckim sektorze przetwórstwa wieprzowiny, które w istotny sposób ograniczyły jego moce ubojowe prowadząc do zwiększenia nadpodaży żywca na rynku. Negatywnie dla cen były również wstrzymane zakupy wieprzowiny przez Chiny z części unijnych zakładów zmagających się z przypadkami koronawirusa. Obecnie sytuacja się stabilizuje i spadki cen wyraźnie wyhamowały. W naszej ocenie perspektywy dla światowego popytu na wieprzowinę pozostają dobre ze względu na utrzymujący się deficyt mięsa wieprzowego w Chinach. Tym samym uważamy, że w kolejnych miesiącach obserwowany będzie wzrost cen wieprzowiny, choć najprawdopodobniej nie powrócą one już do rekordowych poziomów sprzed pandemii.
- W okresie I-V 2020 r. wartość polskiego eksportu wieprzowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zwiększyła się o 0,2% r/r, rosnąc w tym samym tempie co w analogicznym okresie 2019 r. Na nieznaczne zwiększenie wartości polskiego eksportu wieprzowiny złożyły się wyraźnie niższy wolumen sprzedaży przy jednoczesnym znaczącym wzroście cen uzyskiwanych przez eksporterów. Czynnikiem istotnie ograniczającym polski eksport wieprzowiny pozostaje rozprzestrzeniający się w Polsce ASF. Cena skupu żywca wyniosła w lipcu 5,03 zł/kg (-10,8% r/r), a cena pasz dla świń 1,42 zł/kg (-2,1% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się w lipcu na poziomie 3,54 wobec 3,89 przed rokiem, wskazując na silne pogorszenie opłacalności produkcji. Po uwzględnieniu czynników globalnych oraz krajowych prognozujemy, że cena skupu żywca wieprzowego w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie ok. 5,10 zł/kg oraz 5,20 zł/kg na koniec 2021 r.
- W ostatnich miesiącach obserwowana jest stopniowa normalizacja sytuacji na krajowym rynku wołowiny. Nadal pozostaje on jednak pod presją osłabionego popytu na rynkach zagranicznych, który hamuje wzrost cen. Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą ze względu na wysoką elastyczność dochodową popytu na wołowinę oraz znaczący udział kanału HoReCa (hotele, restauracje, kawiarnie) w spożyciu tego gatunku mięsa, odbudowa popytu na wołowinę będzie wolniejsza w porównaniu do innych gatunków mięsa. W konsekwencji uważamy, że ceny wołowiny powrócą do poziomów sprzed wybuchu pandemii dopiero w 2021 r.
- W okresie I-V 2020 r. wartość polskiego eksportu wołowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zmniejszyła się o 3,1% r/r wobec spadku o 7,2% w analogicznym okresie 2019 r. Cena skupu bydła wyniosła w lipcu do 6,29 zł/kg (+1,1% r/r), podczas gdy cena pasz dla bydła wyniosła 1,52 zł/kg (+2,0% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się na poziomie 4,13 wobec 4,17 przed rokiem, sygnalizując pogorszenie opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Uwzględniając sytuację na unijnym i krajowym rynku wołowiny oczekujemy, że cena skupu bydła w Polsce na koniec 2020 r. wyniesie ok. 6,40 zł/kg oraz 6,50 zł/kg na koniec 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz jest dalszy przebieg pandemii COVID-19.

Ogniska koronawirusa w niemieckim sektorze wieprzowiny pogłębiły spadek cen

Perspektywy dla rynku wieprzowiny pozostają dobre

Kryzys gospodarczy negatywny dla popytu na wołowinę

Łagodny wzrost cen wołowiny

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Credit Agricole

DRÓB I JAJA

Ceny drobiu nadal wyraźnie poniżej poziomów sprzed pandemii

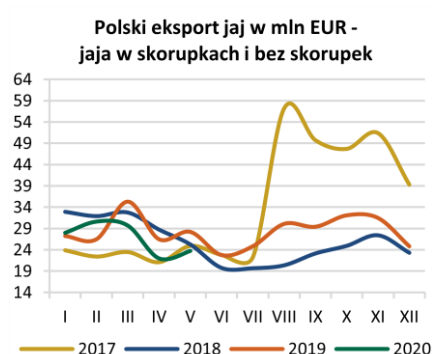
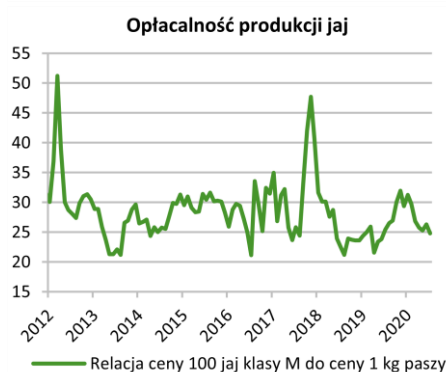
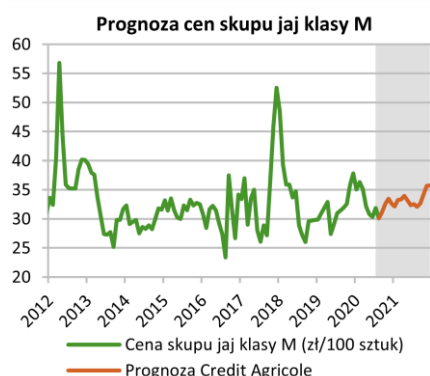
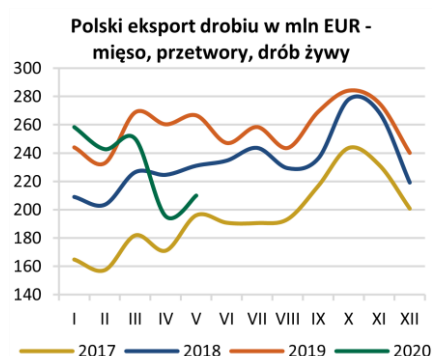
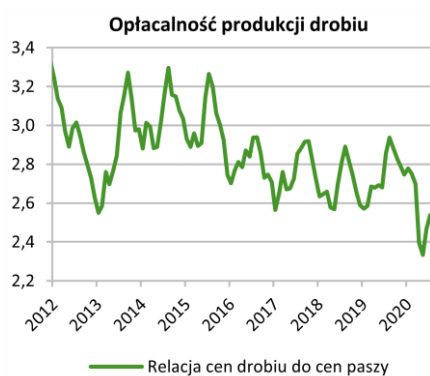
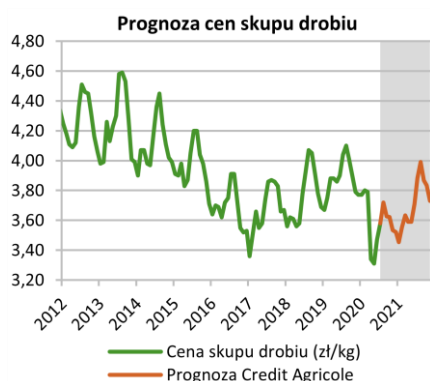
- Sytuacja na polskim rynku drobiu stopniowo się normalizuje, choć ceny skupu utrzymują się na poziomach znacząco niższych niż przed wybuchem pandemii. Istotne pogorszenie opłacalności produkcji znajduje już odzwierciedlenie m.in. w spadku uboju drobiu i mniejszych wylęgach piskląt. Oczekujemy, że kolejne miesiące przyniosą wzrost zarówno krajowego jak zagranicznego popytu na polski drób, czemu sprzyjać będzie większe zapotrzebowanie zgłaszane przez kanał HoReCa (hotele, restauracje i kawiarnie). Pozytywne dla polskiego eksportu drobiu jest również odzyskanie przez Polskę w sierpniu br. statusu kraju wolnego od wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI). W horyzoncie najbliższych kwartałów światowemu popytowi na drób będzie sprzyjać także pogorszenie sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych, które w warunkach niższych dochodów będą zastępować drobiem inne droższe gatunki mięsa. Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą ze względu na organicznie produkcji związane z jej niską opłacalnością w 2021 r. możemy mieć do czynienia z deficytem żywca, co będzie oddziaływać w kierunku przyspieszenia wzrostu cen.
- W okresie I-V 2020 r. wartość polskiego eksportu drobiu (mięsa, przetworów oraz drobiu żywego) zmniejszyła się o 9,1% r/r wobec wzrostu o 16,3% w analogicznym okresie 2019 r., na co złożyły się zarówno mniejszy wolumen sprzedaży jak i niższe ceny uzyskiwane przez polskich eksporterów. Cena skupu drobiu wyniosła w lipcu 3,58 zł/kg (-11,4% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla drobiu ukształtowała się na poziomie 1,41 zł/kg (-0,2% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza wyniosła w lipcu 2,54 wobec 2,86 przed rokiem, wskazując na silne pogorszenie opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Uwzględniając sytuację na światowym i krajowym rynku drobiu prognozujemy, że cena skupu drobiu na koniec 2020 r. wyniesie ok. 3,50 zł/kg oraz 3,70 zł/kg na koniec 2021 r.
- Pandemia COVID-19 doprowadziła do spadku cen jaj, które nadal kształtują się wyraźnie poniżej poziomów sprzed pandemii. Problemy ze zbytem znalazły również odzwierciedlenie w mniejszych wstawieniach kur niosek. W konsekwencji uważamy, że kolejne kwartały mogą przynieść mniejszą podaż jaj, co w warunkach ożywienia popytu będzie oddziaływać w kierunku wzrostu ich cen.
- W okresie I-IV 2020 r. wartość polskiego eksportu jaj obniżyła się o 6,7% r/r wobec spadku o 5,2% w analogicznym okresie 2019 r. Cena skupu jaj klasy M na koniec lipca wyniosła 30,08 zł/100 sztuk (-4,2% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla niosek wyniosła 1,22 zł/kg (-1,5% r/r). W konsekwencji w kwietniu relacja cen 100 jaj/pasza ukształtowała się na poziomie 24,76 wobec 25,45 przed rokiem, wskazując na pogorszenie opłacalności produkcji jaj. Uwzględniając perspektywy sytuacji na unijnym oraz krajowym rynku jaj prognozujemy, że cena skupu jaj klasy M na koniec 2020 r. wyniesie ok. 32 zł/100 sztuk oraz ok. 36 zł/100 sztuk na koniec 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz cen drobiu oraz jaj jest dalszy rozwój pandemii.

Polska branża drobiarska pozostaje pod negatywnym wpływem pandemii COVID-19

Silny spadek polskiego eksportu drobiu

Niższa podaż jaj będzie sprzyjała wzrostowi cen

Kolejne miesiące przyniosą łagodny wzrost cen jaj

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa, GUS, Eurostat, Credit Agricole

MLEKO I PRODUKTY MLECZNE

Stopniowa poprawa sytuacji na światowym rynku mleka

- Obecnie na światowym rynku mleka obserwujemy stopniową poprawę sytuacji po silnych spadkach cen produktów mlecznych odnotowanych w początkowej fazie pandemii. Wzrost cen ma szeroki zakres i dotyczy wszystkich głównych produktów mlecznych. Jest on szczególnie widoczny w przypadku masła oraz odtłuszczonego mleka w proszku, czyli produktów których ceny spadły najsilniej w początkowej fazie pandemii (por. AGROMAPA z 19.06.2020). Ceny produktów mlecznych na ogół kształtują się jednak nadal wyraźnie poniżej poziomów sprzed pandemii. Mimo obserwowanej w ostatnim czasie podwyższonej zmienności cen różnica pomiędzy cenami tłuszczu mlecznego i białka pozostaje stabilna.
- Czynnikiem ograniczającym wzrost cen jest wyższa podaż mleka obserwowana w UE oraz w USA, gdzie w okresie styczeń – czerwiec dostawy mleka zwiększyły się odpowiednio o 1,2% r/r i 1,8% r/r. Mimo, że w początkowej fazie pandemii dynamika skupu mleka zarówno w UE jak i w USA wyraźnie obniżyła się, to dane za czerwiec wskazały na ponowne ożywienie produkcji. W strukturze danych warto również zwrócić uwagę na szeroki zakres geograficzny wzrostu dostaw mleka w UE, gdzie skup rośnie również w Niemczech, Francji i Holandii, czyli w krajach, w których w ostatnich latach produkcja mleka kształtowała się w trendzie spadkowym. W kolejnych miesiącach uwaga uczestników rynku w coraz większym stopniu będzie skoncentrowana na półkuli północnej, gdzie rozpoczyna się nowy sezon mleczarski. Uwzględniając bieżące warunki agrometeorologiczne oraz ich długoterminowe prognozy, w naszym scenariuszu zakładamy, że nowy sezon przyniesie nieznaczny wzrost produkcji mleka w zarówno Nowej Zelandii jak i Australii.
- Choć sytuacja w światowym handlu produktami mlecznymi poprawia się, co jest widoczne między innymi w danych o chińskim imporcie, to na ogół wolumen handlu jest niższy niż przed rokiem. Popyt na produkty mleczne w kolejnych kwartałach pozostawać będzie pod negatywnym wpływem pandemii na dochody rozporządzone gospodarstw domowych. W warunkach zwiększonej światowej podaży mleka słabszy popyt będzie czynnikiem wywierającym negatywną presję na ceny.
- Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą światowy rynek mleka nadal znajduje się w spadkowej fazie cyklu. W konsekwencji dostrzegamy ryzyko korekty i ponownego spadku cen produktów mlecznych w najbliższych miesiącach ze względu na rosnącą podaż mleka w warunkach osłabionego popytu. Uważamy, że w I poł. 2021 r. najprawdopodobniej wystąpi punkt zwrotny w cyklu. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza są dalszy przebieg pandemii COVID-19, tempo odbudowy światowego popytu na produkty mleczne, a także warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych.
- Uwzględniając sytuację popytowo-podażową na światowym rynku mleka, prognozujemy, że na koniec 2020 r. cena skupu mleka w Polsce wyniesie ok. 135 zł/hl, a na koniec 2021 r. ok. 140 zł/hl. Tym samym w całym horyzoncie prognozy pozostanie ona na relatywnie wysokim na tle historycznym poziomie.

Stopniowa poprawa sytuacji na światowym rynku mleka

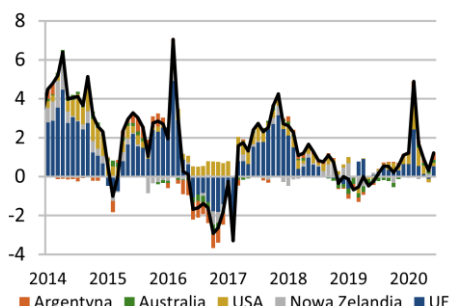
Zwiększona podaż mleka na półkuli północnej ogranicza wzrost cen

Obroty w światowym handlu pozostają niskie

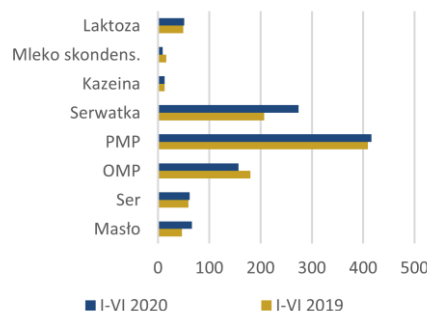
W I poł. 2021 r. nastąpi punkt zwrotny w cyklu na rynku mleka

Ceny skupu mleka pozostaną wysokie

Produkcja mleka wśród największych eksporterów produktów mlecznych (% r/r)

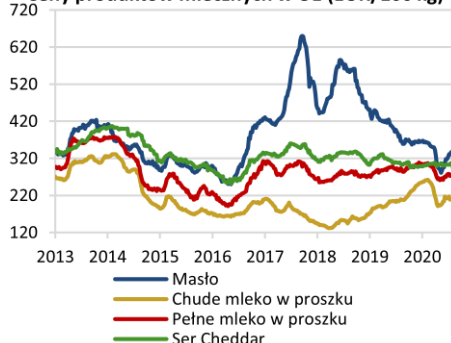
Wolumen chińskiego importu produktów mlecznych (tys. ton)

Indeks cen Global Dairy Trade (pkt.)

Ceny produktów mlecznych w UE (EUR/100 kg)

Różnica pomiędzy cenami masła i odtłuszczonego mleka w proszku w UE (EUR/100 kg)

Prognoza cen skupu mleka w Polsce

Źródło: Credit Agricole, GlobalDairyTrade, GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Komisja Europejska

OWOCE I WARZYWA

Warzywa i owoce będą tanieć

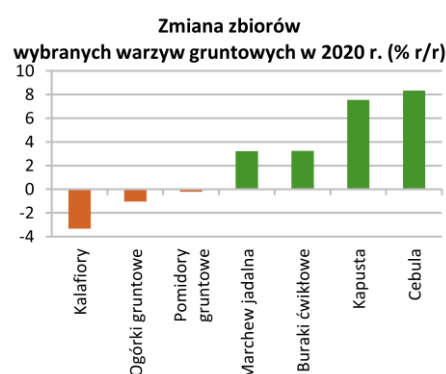
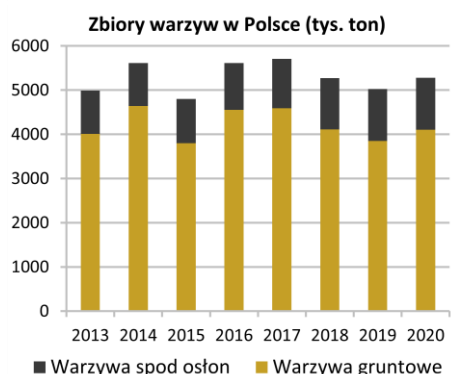
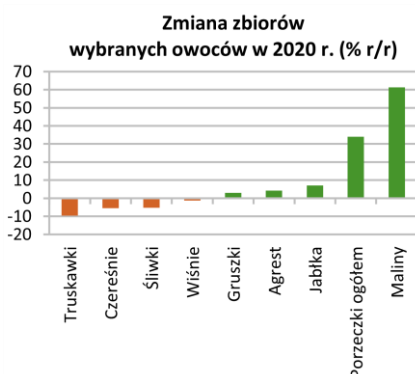
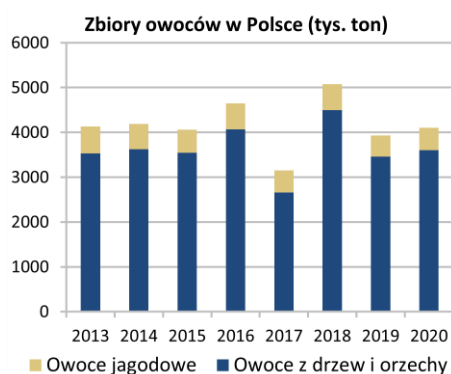
- Zgodnie ze wstępnym szacunkiem GUS z 30.07.2020, tegoroczne zbiory owoców wyniosą prawie 4,2 mln t i będą o ok. 6% wyższe niż w 2019 r., co jest poziomem zbliżonym do średniej za ostatnie 5 lat. Zbiory owoców z drzew są obecnie oceniane na ponad 3,6 mln t (+5% r/r), podczas gdy zbiory owoców jagodowych na ponad 0,5 mln t (+10% r/r). Tegoroczne warunki agrometeorologiczne były bardzo zmienne. Wiosną obserwowany był deficyt opadów oraz przymrozki, co miało negatywny wpływ na wegetację, podczas gdy w miesiącach letnich warunki agrometeorologiczne poprawiły się. Znalazło to odzwierciedlenie w dużej rozpiętości wyników produkcyjnych pomiędzy poszczególnymi gatunkami owoców. W przypadku owoców z drzew, zbiory jabłek oceniane są na poziomie ok. 3,3 mln t (+6% r/r), wiśni na ok. 150 tys. t (-1% r/r), śliwek na ok. 90 tys. t (-5% r/r), gruszek na ok. 69 tys. t (+2% r/r) oraz czereśni na ok. 42 tys. ton (-5% r/r). W przypadku owoców jagodowych zbiory porzeczek ogółem szacowane są na ok. 169 tys. t (+34% r/r), truskawek na ok. 160 tys. t (-9% r/r), malin na ok. 122 tys. t (+60% r/r) oraz agrestu na ok. 10 tys. t (+9% r/r). Kolejny szacunek GUS dotyczący tegorocznych zbiorów owoców poznamy 30 września.
- Zgodnie ze wstępnym szacunkiem GUS z 30.07.2020, tegoroczne zbiory warzyw gruntowych wyniosą prawie 4,1 mln t i będą o ok. 6% wyższe niż w 2019 r., a tym samym ukształtują się na poziomie zbliżonym do średniej za ostatnie 5 lat. Wyższej produkcji warzyw sprzyjały lepsze niż przed rokiem warunki agrometeorologiczne. Jednocześnie jest to pierwszy wzrost krajowej produkcji warzyw od 2017 r., która przez dwa ostatnie sezony kształtowała się w trendzie spadkowym ze względu na susze. Zbiory kapusty oceniane są na 0,9 mln t (+8% r/r), kalafiorów na ok. 200 tys. t (-3% r/r), cebuli na ok. 580 tys. t (+8% r/r), marchwi na ok. 700 tys. t (+3% r/r), buraków ćwikłowych na ok. 290 tys. t (+3% r/r), ogórków na ok. 220 tys. t (-1% r/r), a pomidorów na ok. 240 tys. t. (bez zmian). Zgodnie z prognozą Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej tegoroczne zbiory warzyw spod osłon ukształtują się na poziomie ok. 1,2 mln t, czyli poziomie zbliżonym jak w 2019 r. Produkcja pomidorów spod osłon wyniesie ok. 680 tys. t (bez zmian), a ogórków spod osłon ok. 296 tys. t (bez zmian). Kolejny szacunek GUS dotyczący tegorocznych zbiorów warzyw poznamy 30 września.
- Uważamy, że w II kw. br. dynamika cen owoców osiągnęła swoje maksimum lokalne, co wynikało zarówno z efektów niskiej bazy sprzed roku jak i słabych ubiegłorocznych zbiorów. Na ogół lepsze niż przed rokiem tegoroczne zbiory owoców będą w kolejnych miesiącach oddziaływać w kierunku spadku dynamiki cen owoców i w II kw. 2021 r. osiągnie ona ujemną wartość.
- Zrealizował się nasz scenariusz, zgodnie z którym w lipcu odnotowano deflację cen warzyw, będącą efektem ich wyższych zbiorów w ujęciu rocznym. Uważamy, że ujemna roczna dynamika cen warzyw utrzyma się do III kw. 2021 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz zarówno dynamiki cen owoców i warzyw są warunki agrometeorologiczne w Polsce oraz wśród innych ważnych producentów owoców i warzyw w Europie.

Zbiory owoców na ogół wyższe, choć sytuacja zróżnicowana

Po dwóch sezonach suszy produkcja warzyw znów na plusie

Kolejne miesiące przyniosą dalszy spadek dynamiki cen owoców

Ceny warzyw niższe niż przed rokiem

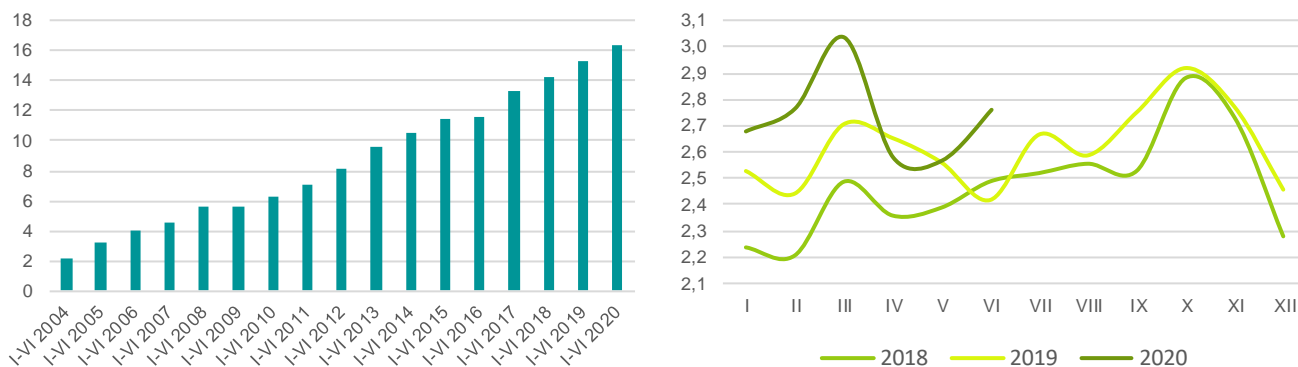

Źródło: GUS, Credit Agricole, IERiGŻ

Polski eksport artykułów rolno-spożywczych bije rekordy mimo pandemii

Zgodnie z danymi Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wartość polskiego eksportu artykułu rolno-spożywczych zwiększyła się w II kw. 2020 r. o 3,7% r/r wobec wzrostu o 10,6% w I kw. Tym samym w okresie styczeń-czerwiec 2020 r. wyniosła ona 16,4 mld EUR (+7,2% r/r), osiągając najwyższy poziom w historii. Bardzo dobre wyniki polskich eksporterów artykułów rolno-spożywczych stanowią pewne zaskoczenie w świetle pozrywanych międzynarodowych łańcuchów dostaw na rynku żywności ze względu na pandemię COVID-19. Jednocześnie doniesienia medialne wskazują, że sytuacja polskich eksporterów artykułów rolno-spożywczych jest bardzo zróżnicowana w zależności od reprezentowanej branży. Przedmiotem poniższej analizy jest ocena odporności eksportu w poszczególnych działach polskiego sektora rolno-spożywczego na skutki pandemii.

Wartość polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych (mld EUR)

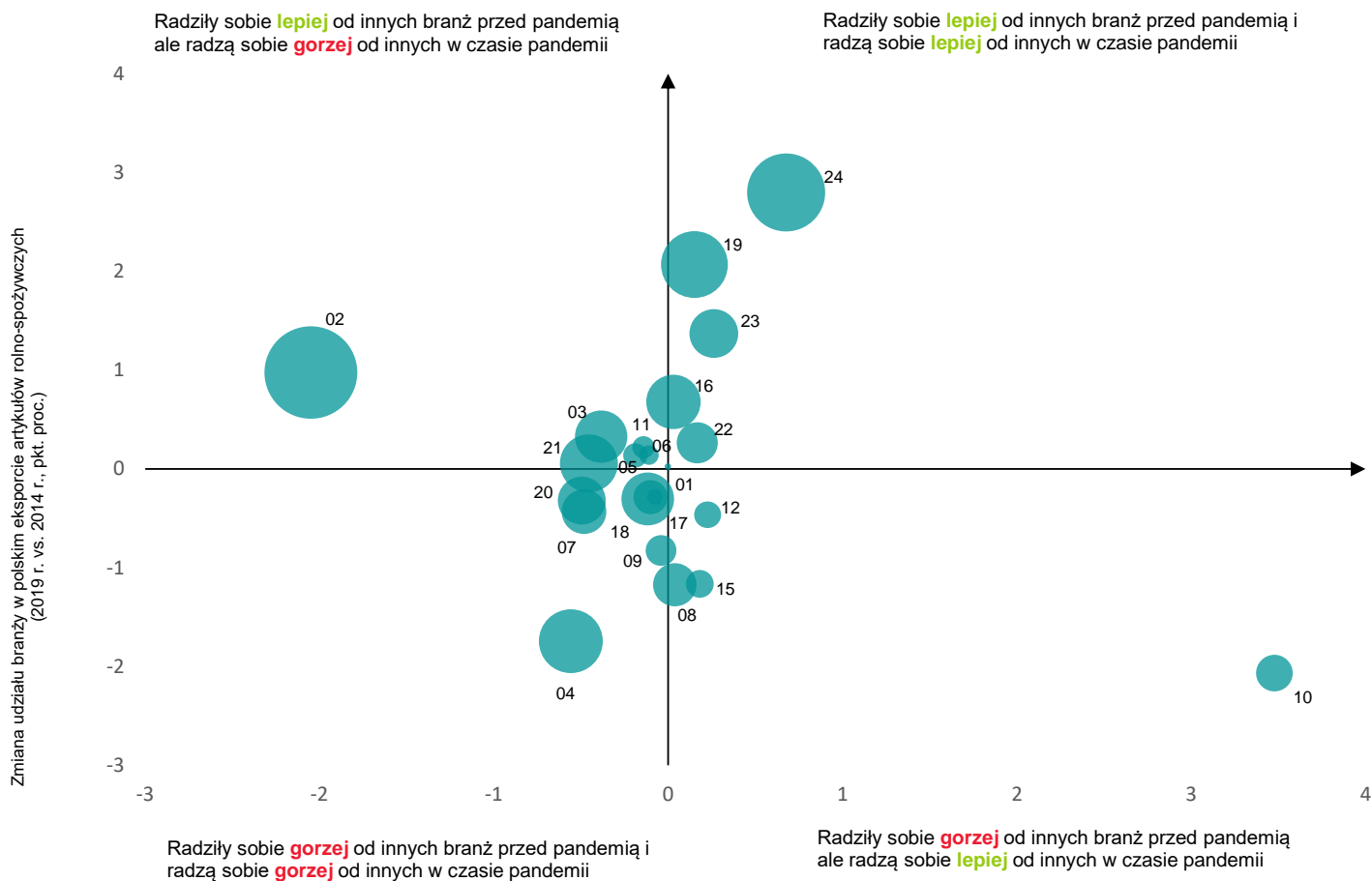

Źródło: Eurostat, KOWR, Credit Agricole

W celu oceny odporności eksportu w poszczególnych działach polskiego sektora rolno-spożywczego na skutki pandemii posłużono się następującą metodyką. W pierwszym kroku analizy obliczona została zmiana udziału poszczególnych działów w strukturze towarowej polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych w latach 2014-2019. Tak zdefiniowany wskaźnik odzwierciedla długoterminowe zmiany zachodzące w strukturze polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych. Działy, których udział w strukturze polskiego eksportu zwiększył/zmniejszył się rozwijały się szybciej/wolniej na tle całego sektora. Z kolei gdy ich udział był stały w czasie oznacza to, że rosły one w takim samym tempie jak wartość całego polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych.

W drugim kroku analizy obliczona została zmiana udziału poszczególnych działów w strukturze towarowej polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych dla okresu styczeń-maj 2020 r. względem analogicznego okresu 2019 r. Tak dobrany przedział czasowy wynika z dużych opóźnień w raportowaniu szczegółowych danych dotyczących handlu zagranicznego, gdzie ostatnie dostępne dane dotyczą maja br. Celem tak zdefiniowanego wskaźnika jest ocena krótkookresowych tendencji zachodzących w strukturze towarowej polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych w warunkach pandemii. Jego interpretacja jest taka sama jak w przypadku pierwszego wskaźnika. Działy, których udział w strukturze polskiego eksportu zwiększył/zmniejszył się rozwijały się szybciej/wolniej na tle całego sektora w warunkach pandemii. Z kolei gdy ich udział był stały w czasie oznacza to, że rosły one w takim samym tempie jak wartość całego polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych w tym okresie.

W trzecim kroku analizy zestawiono uzyskane wskaźniki dla poszczególnych działów, co umożliwiło wyodrębnienie czterech grup, które zostały przedstawione w poniższej tabeli. Wykres bąbelkowy stanowi graficzną prezentację danych z tabeli. Dla czytelności wyników analiza przedstawia jedynie działy, w których wartość eksportu w 2019 r. była wyższa niż 25 mln EUR. Stąd z analizy wyłączone zostały działy „materiały roślinne do wyplatania” oraz „szelak, gumy, soki i ekstrakty roślinne”.

Zmiana udziału branży w polskim eksporcie artykułów rolno-spożywczych (I-V 2020 r. vs. I-V 2019 r., pkt. proc.)

Źródło: Eurostat, Credit Agricole

* wielkość bąbelków odzwierciedla wartość eksportu w danej kategorii w 2019 r.

**liczby przy bąbelkach reprezentują kod HS dla poszczególnych kategorii:

01 Zwierzęta żywe, 02 Mięso i podroby jadalne, 03 Ryby i "owoce morza", 04 Produkty mleczarskie, jaja, miód, 05 Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego, 06 Żywe rośliny, kwiaty cięte, liście ozdobne, 07 Warzywa, 08 Owoce i orzechy jadalne, 09 Kawa, herbata, przyprawy, 10 Zboża, 11 Prod. przem. młyn., sól, skrobie, inulina, gluten pszenny, 12 Nasiona i owoce oleiste, roślin. przemysłowe, 15 Tł. roślin. i zwierz., prod. ich rozkładu, woski, 16 Przetwory z mięsa, ryb i "owoców morza", 17 Cukry i wyroby cukiernicze, 18 Kakao i przetwory z kakao, 19 Przetw. ze zbóż, mąki, skrobii lub mleka, piecz. cukiern., 20 Przetw. z warzyw, owoców lub orzechów, 21 Różne przetwory spożywcze 22 Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet, 23 Pozostałości przem. spożywczo, pasze, 24 Tytoń i namiastki tytoniu

Zaprezentowane wyniki wskazują, że 4 z 22 analizowanych działów w czasie pandemii radziło sobie wyraźnie lepiej na tle całego sektora, podczas gdy w ostatnich latach traciły one znaczenie w strukturze polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych: „zboża”, „nasiona i owoce oleiste, rośliny przemysłowe”, „tłuszcze roślinne i zwierzęce, produkty ich rozkładu, woski” oraz „owoce i orzechy jadalne” (por. tabela poniżej). Na szczególną uwagę zasługuje tutaj rekordowy eksport zbóż, który był jednocześnie głównym źródłem wzrostu wartości polskiego eksportu żywności w okresie styczeń-maj 2020 r. Jego zwiększenie wynikało z podwyższonego światowego popytu na zboże w początkowej fazie pandemii, a także wyraźnego osłabienia złotego względem euro, które zwiększyło konkurencyjność cenową polskiego eksportu. Wspomniana wyżej grupa działów odpowiadała w 2019 r. za 9,1% wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych.

Co więcej, zgodnie z uzyskanymi wynikami 5 z 22 analizowanych działów radziło sobie wyraźnie lepiej na tle całego sektora zarówno w czasie pandemii jak i w poprzednich latach. Warto odnotować tutaj utrzymujące się dobre wyniki polskiego eksportu w kategorii „tytoń i namiastki tytoniu”, która w ostatnich latach odnotowała największy wzrost udziału w strukturze polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych. Utrzymująca się wysoka na tle całego sektora dynamika eksportu w tej kategorii najprawdopodobniej wynika ze sztywnego popytu na wyroby tytoniowe, który pozostał odporny na skutki pandemii. Wspomniana wyżej grupa działów odpowiadała w 2019 r. za 33,8% wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych.

Uzyskane wyniki wskazują, że 7 z 22 analizowanych działów przed pandemią radziło sobie lepiej na tle całego sektora, podczas gdy w czasie pandemii odnotowywały one słabsze wyniki eksportowe na tle całej branży. Na uwagę zasługuje tutaj w szczególności kategoria „mięso i podroby jadalne”, która była głównym czynnikiem oddziałującym w kierunku spadku wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych w okresie styczeń-maj 2020 r. Spadek eksportu był szczególnie silny w przypadku wołowiny oraz drobiu. W naszej ocenie wynika to w znacznym stopniu z dużego udziału kanału HoReCa (hotele, restauracje, kawiarnie) w sprzedaży eksportowej w tych kategoriach, który szczególnie silnie odczuł skutki pandemii. Wspomniana wyżej grupa działów odpowiadała w 2019 r. za 31,0% wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych.

Z kolei 6 z 22 analizowanych działów radziło sobie słabiej na tle sektora zarówno przed jak i w czasie pandemii. W przypadku tych działów najsilniejszy spadek w okresie pandemii odnotowano w kategorii „produkty mleczarskie, jaja i miód”, co jest spójne z tendencjami obserwowanymi w ostatnich latach. Niższa na tle całego sektora dynamika eksportu w okresie pandemii była najprawdopodobniej związana z dużymi nadwyżkami eksportowymi osiąganymi przez UE w tej kategorii, które w warunkach słabszego eksportu poza UE nie zostały zagospodarowane prowadząc do nadpodaży na rynku wewnętrznym. Wspomniana wyżej grupa działów odpowiadała w 2019 r. za 26,0% wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych.

Wyniki	Kod HS	Branża	Zmiana udziału (I-V 2020 r. vs. I-V 2019 r., pkt. proc.)	Zmiana udziału (2019 r. vs. 2014 r., pkt. proc.)	Wartość eksportu w 2019 r. (mld EUR)
Radziły sobie lepiej na tle całego sektora przed pandemią i radzą sobie lepiej w czasie pandemii	24	Tytoń i namiastki tytoniu	0,7	2,8	3,7
	23	Pozostałości przem. spożyw czego, pasze	0,3	1,4	1,4
	22	Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	0,2	0,3	1,0
	19	Przetw. ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka, piecz. cukiern.	0,2	2,1	2,7
	16	Przetwory z mięsa, ryb i "owoców morza"	0,03	0,7	1,8
Radziły sobie gorzej na tle całego sektora przed pandemią ale radzą sobie lepiej w czasie pandemii	10	Zboża	3,5	-2,1	0,8
	12	Nasiona i owoce oleiste, roślin przemysłowe	0,2	-0,5	0,4
	15	Tł. roślin. i zwierz., prod. ich rozkładu, woski	0,2	-1,2	0,5
	08	Owoce i orzechy jadalne	0,04	-1,2	1,1
Radziły sobie lepiej na tle całego sektora przed pandemią ale radzą sobie gorzej w czasie pandemii	06	Żywe rośliny, kwiaty cięte, liście ozdobne	-0,1	0,1	0,2
	11	Prod. przem. młyn., sód, skrobie, inulina, gluten pszeniczny	-0,1	0,2	0,3
	05	Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego	-0,2	0,1	0,4
	03	Ryby i "owoców morza"	-0,4	0,3	1,7
	21	Różne przetwory spożywcze	-0,5	0,1	2,0
	02	Mięso i podroby jadalne	-2,1	1,0	5,2
Radziły sobie gorzej na tle całego sektora zarówno przed jak i w czasie pandemii	09	Kawa, herbata, przyprawy	-0,04	-0,8	0,6
	01	Zwierzęta żywe	-0,1	-0,3	0,1
	17	Cukry i wyroby cukiernicze	-0,1	-0,3	0,7
	18	Kakao i przetwory z kakao	-0,1	-0,3	1,7
	07	Warzywa	-0,5	-0,4	1,2
	20	Przetw. z warzyw, owoców lub orzechów	-0,5	-0,3	1,4
	04	Produkty mleczarskie, jaja, miód	-0,6	-1,7	2,5

Źródło: Eurostat, Credit Agricole

Uwzględniając dane za I poł. br. prognozujemy, że w całym 2020 r. wartość polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych zwiększy się o ponad 6% r/r, a jego wartość przekroczy 33 mld EUR, co będzie najwyższym wynikiem w historii. Niemniej oczekujemy, że w II poł. br. zmieni się struktura polskiego eksportu żywności, która stopniowo zbiegać będzie do tej obserwowanej przed wybuchem pandemii. W konsekwencji w II poł. br. oczekujemy wzrostu udziału eksportu mięsa i podrobów kosztem eksportu zbóż i innych grup produktowych, które wyraźnie skorzystały na zwiększonym popycie w początkowej fazie pandemii.

PROGNOZY

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce w ujęciu kwartalnym

Wskaźnik	2020				2021				2019	2020	2021	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
PKB (% r/r)	2,0	-8,2	-2,0	-2,8	-0,1	5,6	4,1	5,0	4,1	-2,8	3,6	
Konsumpcja (% r/r)	1,2	-10,9	0,0	0,5	2,1	7,1	4,3	4,5	3,9	-2,3	4,4	
Inwestycje (% r/r)	0,9	-10,9	-14,5	-16,3	-5,4	5,2	6,4	8,1	7,2	-11,9	4,5	
Eksport (ceny stałe, % r/r)	0,6	-14,3	-2,5	-2,0	2,0	8,0	5,3	5,4	4,7	-4,5	5,1	
Import (ceny stałe, % r/r)	-0,2	-17,5	-4,7	-2,1	4,5	9,0	4,1	3,6	2,7	-6,1	5,1	
Wkłady do wzrostu PKB	Spożycie prywatne (pp.)	0,7	-6,3	0,0	0,2	1,3	3,9	2,5	2,3	2,2	-1,3	2,5
	Inwestycje (pp.)	0,1	-1,8	-2,6	-4,1	-0,7	0,8	1,0	1,8	1,3	-2,2	0,7
	Eksport netto (pp.)	0,4	0,8	1,0	-0,1	-1,2	0,2	0,9	1,1	1,2	0,6	0,3
Saldo obrotów bieżących***	1,0	2,3	2,5	2,0	0,4	-0,1	0,0	0,6	0,4	2,0	0,6	
Stopa bezrobocia (%)**	5,4	6,1	6,3	7,5	7,3	6,1	5,5	6,1	5,2	7,5	6,1	
Zatrudnienie poza rolnict. (% r/r)	0,7	-1,8	-2,1	-2,0	-0,9	1,5	1,8	2,0	0,3	-1,3	1,1	
Wynagrodzenia w GN (% r/r)	7,7	3,8	3,2	3,4	2,7	3,2	2,9	3,0	7,2	4,5	3,0	
Inflacja CPI (%)*	4,5	3,2	3,0	3,0	1,5	2,0	1,8	1,7	2,3	3,4	1,7	
Wibor 3-miesięczny (%)**	1,17	0,26	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	1,71	0,23	0,23	
Stopa referencyjna NBP (%)**	1,00	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	1,50	0,10	0,10	
EURPLN**	4,55	4,44	4,40	4,37	4,36	4,35	4,34	4,33	4,26	4,37	4,33	
USDPLN**	4,13	3,95	3,73	3,70	3,66	3,66	3,62	3,61	3,79	3,70	3,61	

* wartość średniokwartalna

** wartość na koniec okresu

*** narastająco za cztery ostatnie kwartały

Prognozy kursu walutowego oraz wzrostu PKB dla wybranych krajów

	Realny wzrost PKB				Kursy walutowe*							
	2019	2020	2021		Q1 20	Q2 20	Q3 20	Q4 20	Q1 21	Q2 21	Q3 21	Q4 21
Strefa euro	1,2	-8,1	5,5	EUR/USD	1,10	1,12	1,18	1,18	1,19	1,19	1,20	1,20
Japonia	0,7	-6,5	0,4	EUR/JPY	118	121	126	125	129	128	132	132
Wielka Brytania	1,4	-11,9	7,1	EUR/GBP	0,88	0,91	0,91	0,90	0,90	0,89	0,89	0,89
Chiny	6,1	3,0	8,0	USD/CNY	7,09	7,07	7,10	7,05	7,00	6,95	6,90	6,85
Hong Kong	-1,0	-5,8	3,0	USD/HKD	7,75	7,75	7,75	7,75	7,75	7,75	7,75	7,75
Indie	4,9	-5,8	8,4	USD/INR	75,65	75,50	78,00	81,00	80,00	79,00	79,50	78,00
Indonezja	5,1	-0,5	4,0	USD/IDR	16310	14285	14400	14200	14000	13800	13600	13500
Malezja	4,5	-1,5	3,0	USD/MYR	4,32	4,29	4,22	4,20	4,18	4,15	4,12	4,10
Filipiny	5,9	-6,8	7,3	USD/PHP	50,86	49,83	49,00	48,80	49,00	49,20	49,40	49,50
Singapur	0,6	-6,0	4,5	USD/SGD	1,42	1,40	1,37	1,35	1,37	1,38	1,38	1,39
Korea Południowa	2,0	-0,4	3,0	USD/KRW	1217	1203	1190	1180	1185	1190	1190	1195
Tajwan	2,6	0,7	2,8	USD/TWD	30,24	29,50	29,40	29,30	29,40	29,50	29,70	29,70
Tajlandia	2,4	-5,5	8,0	USD/THB	32,82	30,91	32,10	33,00	32,70	32,40	32,10	31,80
Wietnam	7,0	1,0	9,5	USD/VND	23617	23206	23700	24100	24300	24500	24700	24900
Brazylia	1,1	-5,8	3,7	USD/BRL	5,19	5,49	5,35	5,45	5,45	5,30	5,15	5,00
Meksyk	-0,1	-8,2	3,6	USD/MXN	23,46	23,11	23,25	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00
Rosja	1,3	-5,0	3,5	USD/RUB	78,13	71,25	69,00	70,00	71,00	72,00	73,00	75,00
Turcja	0,9	-5,0	4,5	USD/TRY	6,59	6,85	7,60	7,40	7,30	7,20	7,20	7,20

Źródło: GUS, Reuters, Credit Agricole

* wartość na koniec okresu

Źródło: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank

Niniejszy dokument stanowi komentarz rynkowy i został sporządzony na podstawie najlepszej wiedzy autorów, z wykorzystaniem obiektywnych informacji pochodzących ze sprawdzonych źródeł. Materiał stanowi niezależne wyjaśnienie spraw w nim zawartych i nie może być wykorzystywany jako rekomendacja do zawierania transakcji. Stawki zawarte w materiale mają charakter informacyjny. Credit Agricole Bank Polska S.A. nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych w materiale komentarzy i opinii.